

REKABET KURUMU

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2005-4-89 (Muafiyet)
Karar Sayısı : 05-44/628-161
Karar Tarihi : 8.7.2005

A- TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10

Başkan : Mustafa PARLAK
Üyeler : Tuncay SONGÖR, Prof. Dr. Zühtü AYTAÇ,
Rıfki ÜNAL, Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI,
M. Sıraç ASLAN, Süreyya ÇAKIN, Mehmet Akif ERSİN

B- RAPORTÖRLER : Uygur GAZİOĞLU, Bekir KOCABAŞ, Esin ÇERÇİOĞLU

C- BAŞVURUDA BULUNAN

20

: Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş.

D- TARAFLAR

: - Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş.
Büyükdere Cd. No:145 Zincirlikuyu/İstanbul
- Fiat Auto S.p.A.
C.so Giovanni Agnelli, 200, Torino/İTALYA
- Peugeot Citroen Automobiles S.A
Route de Gisy, 78140 Velizy Villacoublay/FRANSA

E- DOSYA KONUSU: Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş. (Tofaş), Fiat Auto S.p.A. (Fiat) ve Peugeot Citroen Automobiles S.A. (PCA), arasında imzalanan "Ürün Geliştirme ve İmalat Anlaşması"na muafiyet tanınması talebi.

30

F- DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına en son 17.6.2005 tarih ve 4137 sayı ile giren başvuru üzerine düzenlenen 5.7.2005 tarih, 2005-4-89/MM-05-UG sayılı Muafiyet Ön İnceleme Raporu 6.7.2005 tarih, REK.0.08.00.00/197 sayılı Başkanlık önergesi ile 05-44 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G- RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili Raporda,

40

- Fiat, PCA ve Tofaş arasında 31.3.2005 tarihinde akdedilen "Ürün Geliştirme ve İmalat Anlaşması"nın; birbirine rakip konumda bulunan teşebbüsler arasında araştırma geliştirme faaliyetleri ve bunun sonuçlarının ortak kullanımı konularında yatay işbirliğini içerdiği ve işbirliğinin niteliği ve tarafların pazardaki konumları dikkate alındığında 4054 sayılı "Rekabetin Korunması hakkında Kanun"un 4. maddesi kapsamında ihlal teşkil ettiği,

- Anlaşmanın, 2003/2 sayılı "Araştırma ve Geliştirme Anlaşmalarına İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği" kapsamında bulunduğu,

- 50 - Anlaşmanın, imza tarihinden başlayarak, anlaşma konusu ürünlerin Türkiye Cumhuriyeti sınırları dahilinde pazara ilk olarak sunulduğu tarihi takip eden beş yıllık sürenin sonuna kadar devam eden dönemde, 2003/2 sayılı Tebliğ'in sağladığı muafiyetten yararlanabileceği, takip eden yaklaşık 3 yıllık dönemde muafiyetten yararlanamayacağı, söz konusu döneme ilişkin olarak anlaşmaya bugünden bireysel muafiyet tanınmasının hukuken mümkün bulunmadığı,
- Sözü edilen beş yıllık sürenin sona ermesinden sonraki dönemde anlaşmanın taraflarca uygulanmaya devam edilmesi durumunda, Rekabet Kurumu'na bireysel muafiyet talebiyle başvuruda bulunulmasının gerekeceği,
- 60 - Anılan sürenin sonunda 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal eden ve herhangi bir grup muafiyetinden yararlanamayan anlaşmanın Kuruma bildirim yapılmaksızın uygulanmasına devam edilmesi halinde, haklarında soruşturma açılacağı ve aynı Kanun'un 16 ve 17. maddeleri uyarınca işlem yapılacağına taraflara bildirilmesi gerektiği,
- görüşlerine yer verilmiştir.

H- İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

70 H.1. İlgili Pazar

H.1.1. İlgili Ürün Pazarı

Anlaşmanın konusu dikkate alınarak ilgili ürün pazarı, "hafif ticari araçlar pazarı" olarak tespit edilmiştir.

H.1.2. İlgili Coğrafi Pazar:

- 80 Dosya mevcudu bilgiler çerçevesinde ilgili coğrafi pazar, "Türkiye Cumhuriyeti Sınırları" olarak belirlenmiştir.

H.2. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

H.2.1. Bildirime Konu Anlaşma

- 90 Bildirim formunda, Fiat, PCA ve TOFAŞ arasında imzalanan Ürün Geliştirme ve İmalat Anlaşması'nın, tarafların Tofaş'ın Bursa'da kurulu fabrikasında bu tesisin mevcut atıl kapasitesinden ve Türkiye'nin otomotiv sektöründe bulunduğu uygun ortamdan da faydalanarak bir hafif ticari aracın Avrupa ve Dünya hafif ticari araç pazarı için geliştirilmesi ve Tofaş'ta üretilmesi amacıyla imzalandığı ifade edilmektedir.

Anlaşmanın amacı, PCA, Fiat ve Tofaş'ın, "mini kargo araçları" kod adı altında tanımlanan küçük boyuttaki bir hafif ticari aracın cargo, combi ve binek versiyonları

ile Tofaş tarafından Türkiye’de üretilmesi ve geliştirilmesi için işbirliği yapması olarak tanımlanmaktadır.

100 Anlaşmanın hükümleri incelendiğinde, taraflar arasındaki işbirliğinin 2007 yılının sonuna kadar bir hafif ticari aracın geliştirilmesi ve bunu takip eden yaklaşık 7 yıl boyunca aracın Tofaş tesislerinde üretilmesi olmak üzere iki temel aşamadan oluştuğu, hem aracın geliştirilmesine ilişkin AR-GE faaliyetlerinin hem de üretim faaliyetlerinin anlaşmada ayrıntılı olarak düzenlendiği görülmektedir. Anlaşma uyarınca Tofaş’ta üretilen araçlar, belirlenen transfer fiyatlarıyla PCA ve Fiat’a satılacak, teşebbüsler araçların dağıtımını birbirlerinden bağımsız olarak gerçekleştireceklerdir.

110 Bildirim formunun 6.2. maddesinde, yapılan anlaşmanın Türkiye’ye 350.000.000 Euro’luk yatırımı beraberinde getireceği, dünya otomotiv sanayinin bu günkü yapısı doğrultusunda 2000’li yıllarda herhangi bir işbirliği içerisine girmeksizin bağımsız üretim faaliyetlerine devam eden ufak boyuttaki otomobil üreticilerinin yok denecek kadar azaldığı, bu ortamda otomotiv üreticileri arasındaki işbirliklerinin öneminin giderek arttığı ifade edilmektedir.

120 Anlaşmanın Türkiye’de hayata geçirilmesinin nedeni, Bildirim Formu’nun 6.4. maddesinde TOFAŞ’ın kurulu kapasitesinin halihazırda kullanılmayan kısmının bu yatırımla birlikte kullanılmasının sağlanması, bu sayede ulaşılabilecek ekonomik ölçek neticesinde şirketin verimliliğinin artması, birim maliyetlerinin düşmesi ve bu yolla rekabetçi bir fiyat ortamının yaratılması olarak ifade edilmektedir. Bildirim formunda, gerçekleştirilen üretimin %(.....)’lik bölümünün ihracata yönelik olacağı ve üretimin nispeten küçük kısmının iç pazara sunulacağı ifade edilmektedir.

Bildirim formunda, üretim miktarları binek otomobillere göre daha düşük düzeyde olan, ancak yatırım gerektiren hafif ticari araç pazarında benzer işbirliklerinin optimum üretim ölçeğini yakalamak ve müşteri taleplerine cevap verebilmek amacıyla yapıldığına dikkat çekilerek, Renault ve Opel’in (Master-Movano) yine Fiat ve PCA’nın (Ducato-Boxer-Jumper) işbirliği bu duruma örnek olarak gösterilmektedir.

130 Bildirime konu anlaşmanın taraflarını oluşturan Fiat, PCA ve TOFAŞ bir çok ürün pazarı bakımından birbirine rakip konumunda bulunan teşebbüslerdir. Bu nedenle anlaşma en genel tanımıyla bir “yatay işbirliği anlaşması” olarak tanımlanabilir. Anlaşmanın amacı ve kapsamı da göz önünde bulundurulduğunda, teşebbüsler arası bir yatay işbirliği türünü ifade eden “Stratejik İttifak” kavramı ön plana çıkmaktadır:

140 İki veya daha fazla bağımsız şirketin kendi otonomilerini koruyarak, birbirlerine göre rekabet avantajına sahip oldukları teknoloji, uzmanlık vb. belli spesifik faaliyetleri birlikte gerçekleştirmek veya ortak hedeflere ulaşmak amacıyla yaptıkları, basit ticari sözleşmelerle birleşme işlemleri arasında yer alan, esnek yapıları, yeni bir hukuki varlığın kurulmasını gerektirmeyen sözleşme bazı anlaşmalar “Stratejik İttifaklar” olarak tanımlanır.

Stratejik ittifaklar, basit ticari ilişkilerden veya sözleşmelerden daha ileri ancak bir birleşme işleminden daha önceki bir safha olarak ifade edilebilir. Bazı yönleriyle basit ticari ilişkilere benzetilebilecek stratejik ittifaklar daha yoğun işbirliği, koordinasyon ve bilgi paylaşımı gerektirmektedir.

150 Stratejik ittifaklar, taraf şirketlerin elemanlarının sahip oldukları uzmanlık, yetenek ve kişisel ilişkilerin kendi aralarında transfer edilmesi için bir araç olarak kullanılabilir. Stratejik ittifakları basit anlaşmalardan ayıran temel özellikler bunların uzun vadeli bir bakış açısına sahip olması ve gündelik işlemlerden ziyade bir yatırımı içermesi ve bazı durumlarda mevcut pazarlarda faaliyet göstermek yerine yenilerinin geliştirilmesi olarak ifade edilebilir.

160 Stratejik ittifakların temel özelliklerinden biri, üçüncü taraflarla rekabet edebilmek için işbirliğine giderlerken ortakların ittifakın kapsamı dışındaki alanlarda birbirleriyle rekabet etmeleridir. Bu bakımdan stratejik işbirlikleri taraflar arasında hem işbirliği hem de rekabetin aynı anda bulunduğu ilişkiler olarak tanımlanabilir. Bu tür ittifaklarda firmaların kendi kimliklerini korumalarına ve kendi çıkarlarını gözetmelerine imkan verilmektedir. Üretimde etkinliği artırmak, risk ve maliyetleri azaltmak, yeni bir ürün geliştirmek stratejik ittifakların tipik amaçları arasında yer almaktadır.

170 Anlatılan kriterler çerçevesinde değerlendirildiğinde, bildirim konu anlaşma vasıtasıyla anlaşmanın tarafını oluşturan teşebbüsler arasında AR-GE ve üretim amaçlı bir Stratejik İttifak gerçekleştirildiğini söylemek yanlış olmayacaktır. Gerçekleştirilen anlaşmada, bir aracın ortaklaşa geliştirilmesi ve üretilmesi ve bu amaçla önemli miktarda ortak yatırım yapılması söz konusudur. Anlaşma ile basit bir ticari ilişkiden ziyade, uzun vadeli bir işbirliğinin hedeflendiği görülmektedir.

Rakipler arasında gerçekleştirilen Ar-Ge ve/veya Ar-Ge sonuçlarının ortak üretim şeklinde rakiplerce ortak kullanımını içeren yatay işbirliği anlaşmaları Rekabet Hukuku bakımından hassasiyetle yaklaşılması gereken anlaşmalardır. Bu tür anlaşmalar amaçları veya etkileri itibarıyla rekabeti kısıtlayabilmektedir. Rekabeti kısıtlayıp kısıtlamadıkları konusunda yapılacak değerlendirme bakımından anlaşmaların amacı, kapsamı ve içerdikleri hükümler önem taşımaktadır.

H.2.2. 4054 Sayılı Kanun ve İlgili Mevzuat Çerçevesinde Değerlendirme

180 Ar-Ge ve ortak üretime ilişkin işbirliği anlaşmalarının, öncelikle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında değerlendirilmesi gerekmektedir.

Bildirim konu anlaşma, ilgili ürün pazarı olan hafif ticari araçlar pazarında birbirine rakip konumda bulunan motorlu taşıt üreticilerinin bir araya gelerek Ar-Ge faaliyetlerinde bulunması ve bunun sonucunda geliştirecekleri aracın ortak üretimini gerçekleştirmeleri amacıyla imzalanmaktadır. Anlaşma uyarınca üretimden sonraki aşamalarda (dağıtım-pazarlama) taraflar bağımsız hareket edeceklerdir.

05-44/628-161

190 Bildirime konu anlaşmaya, yalnızca ortak Ar-Ge çalışmaları boyutuyla bakıldığında, anlaşmada Ar-Ge sonuçlarının kullanımına ilişkin bir münhasırlık, fiyat ya da arz kısıtı getiren bir hüküm bulunmadığından 4. maddenin ihlalinden söz etmek mümkün olmayacaktır.

Diğer taraftan anlaşmanın ikinci bölümünü oluşturan Ar-Ge sonucu ortak üretim, 4. madde kapsamında yapılacak değerlendirmenin niteliğini değiştirmektedir. Ar-Ge sonucunda geliştirilecek aracın ortak üretilmesi sonucunda anlaşmanın taraflar arası rekabeti kısıtlayıp kısıtlamadığını belirlemek için önemli görülen iki kriter tarafların pazar gücü ve maliyetlerin ortaklığıdır.

200

Rakipler arası ortak üretimi içeren anlaşmalarda en önemli değerlendirme kriterlerinden birisi ortak üretim sonucunda tarafların pazara bağımsız olarak sunacakları ürünlerin maliyetlerinin ne derece ortaklık taşıdığıdır. Anlaşma hükümlerinden, üretilecek aracın, bazı modellerindeki şanzıman ve motor farklılıkları dışında tamamının ortak olarak üretileceği anlaşılmaktadır.

Taraflara uygulanan transfer fiyatlarına bakıldığında, fabrika çıkış bedeli itibarıyla tarafların maliyetlerinde önemli düzeyde ortaklık olduğu görülmektedir. Her bir teşebbüs Tofaş fabrikasından çıkan araçların üzerine pazarlama ve dağıtım maliyetlerini koyarak araçların nihai maliyetini belirleyecek ve bu doğrultuda nihai satış fiyatlarını oluşturacaktır. Buradan, tarafların yalnızca bağımsız gerçekleştirecekleri dağıtım ve pazarlama maliyetlerinde ve uygulayacakları kar paylarında ortaklık bulunmayacağı, aralarındaki rekabetin ise, büyük ölçüde bu alanla sınırlı kalacağı sonucuna ulaşılmaktadır.

210

Tarafların pazar paylarına bakıldığında, 2004 Ocak-Kasım dönemi için, Türkiye hafif ticari araçlar pazarında Tofaş-Fiat'ın toplam pazar payının %(...), PCA grubu markalarından Peugeot'nun pazar payının %(...), Citroen'in pazar payının ise %(...) olarak gerçekleştiği görülmektedir. Bir başka deyişle tarafların pazar payları toplamı %25'in üzerine çıkmaktadır. Ayrıca anlaşmanın taraflarından Tofaş'ın ortaklarından Koç Grubu, Türkiye'de hafif ticari araç pazarında hem üretim hem de dağıtım ve satış aşamalarında faaliyet gösteren, pazarının önemli oyuncularından biridir. Koç Grubu'nun Ford Motor Co. ile ortak olduğu bir diğer ortak girişim şirketi Ford Otosan, hem Türkiye'nin en büyük hafif ticari araç üreticisi hem de ilgili pazarda yaklaşık %(...) düzeyindeki pazar payıyla pazar lideri konumundadır. Her ne kadar anlaşmanın taraflarından Tofaş'ın, Fiat Grubu ile Koç Grubu tarafından ortak kontrolle yönetilen bir ortak girişim şirketi olması nedeniyle Koç Grubu ile aynı ekonomik bütünlük içinde yer aldığı kabul edilemeyecek olsa da, teşebbüsün ana ortaklarından biri olan Koç Grubu'nun sektördeki konumunun da, tarafların pazar gücüne katkıda bulunduğu söylenebilir.

220

230

Yukarıda aktarılanlar ışığında, anlaşmanın taraflarının Türkiye hafif ticari araçlar pazarının önemli oyuncularında yer aldıkları ve tarafların pazar gücünün, ortak üretim sonucunda pazardaki rekabeti etkilemeye yetecek düzeyde olduğu söylenebilir.

240 Hem ortak maliyetlerin yüksekliği hem de tarafların pazardaki gücü birlikte değerlendirildiğinde anlaşmanın rakip konumundaki taraflar arasındaki rekabeti ve potansiyel rekabeti belirli ölçüde de olsa kısıtlayacağı, bu çerçevede anlaşmanın 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamına girdiği sonucuna ulaşılmaktadır.

Bu bağlamda, söz konusu anlaşma, teşebbüsler arası yatay nitelikli anlaşmalara uygulanabilen tek grup muafiyeti tebliği olan 2003/2 sayılı "Araştırma ve Geliştirme Anlaşmalarına İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği" çerçevesinde incelenmiştir. 2003/2 sayılı Tebliğ, Kanun'un 4. maddesi kapsamındaki Ar-Ge anlaşmalarını belirli şartları sağlaması halinde Kanun'un 4. maddesinin uygulamasından grup olarak muaf tutmaktadır.

250 2003/2 sayılı Tebliği'nin "Kapsam" başlıklı 2. maddesi'ne göre;

"a) yeni ürünlerin veya üretim tekniklerinin ortak bir şekilde araştırılması ve geliştirilmesi ile sonuçların ortak kullanımı ... amacıyla teşebbüsler arasında yapılan rekabeti sınırlayıcı nitelikteki anlaşmalar, bu Tebliğ kapsamındadır."

"Ortak üretim, yeniden satış, fikri hakların devri gibi başkaca bir temel amacı bulunan ve ortak AR-GE'ye ilişkin yalnızca tali hükümler içeren anlaşmalar, bu Tebliğ ile düzenlenen muafiyet kapsamı dışındadır."

260 "Tanımlar" başlıklı 3. maddeye göre,

"b) Araştırma ve geliştirme (AR-GE), teknik bilgilerin elde edilmesine, ürün veya üretim süreçlerinin tesislere tabi tutulmasına, teorik analizlerin ve gözlemlerin yapılmasına, deneysel üretimler de dahil olmak üzere deneylerin gerçekleştirilmesine, bu hususlar için gerekli tesislerin kurulmasına ve sonuçlarla ilgili fikri hakların elde edilmesine yönelik süreci;

...

270 (h) Sonuçların kullanımı, anlaşma konusu ürünlerin üretimini veya üretimi ve dağıtımını ve/veya anlaşma konusu üretim tekniklerinin uygulamasını ya da bu tür üretim veya uygulamanın üçüncü kişilerce gerçekleştirilebilmesini sağlamak amacıyla fikri hakların söz konusu üçüncü kişilere devredilmesini ve/veya yine aynı amaçla know-how'ın aktarılmasını ...

ifade eder."

Mezkur maddenin son fıkrasında ise,

"Aşağıdaki hallerde AR-GE'nin taraflarca birlikte yürütüldüğü ya da sonuçlarının ortaklaşa kullanıldığı kabul edilir:

280 (a) AR-GE çalışmalarının birlikte oluşturulan bir ekip, organizasyon veya teşebbüs tarafından, ya da birlikte tayin edilen üçüncü bir teşebbüs aracılığıyla yürütülmesi ya da taraflar arasında araştırma, geliştirme, üretim veya dağıtım alanlarında uzmanlaşma yoluyla işbölümüne gidilmesi"

hükmü yer almaktadır.

Yukarıda aktarılan hükümler birlikte değerlendirildiğinde, bildirim konu anlaşmanın 2003/2 sayılı Tebliğ kapsamında değerlendirilebileceği sonucuna ulaşılmaktadır.

290

Bildirim konu anlaşmanın hükümlerine bakıldığında, Tebliğ’de öngörülen şartların sağlandığı görülmektedir. Tebliğ hükümleriyle çelişkili görülen tek düzenleme, anlaşmanın süresiyle ilgilidir.

Tebliğ’in 4. maddesinde; “Yalnızca Ar-Ge içeren anlaşmalara bu Tebliğ ile tanınan muafiyet, anlaşma süresince geçerlidir. AR-GE sonuçlarının ortak kullanımının da söz konusu olması halinde, muafiyet, anlaşma konusu ürünlerin Türkiye Cumhuriyeti sınırları dahilinde pazara ilk olarak sunulduğu tarihten başlamak üzere beş yıl için daha geçerli olur.” hükmü yer almaktadır.

300

Bildirim konu anlaşmada ise, anlaşmanın yürürlüğe girmesi ve süresini düzenleyen 7.1. maddesinde; “7.1.2. Buradaki hükümler doğrultusunda süresi uzatılmadıkça veya fesih edilmedikçe, bu anlaşma son geçerlilik tarihine kadar tamamen yürürlükte kalacaktır, bu son geçerlilik tarihi aşağıdaki şekilde belirlenecektir:

İlk S.O.P’nin (üretim) Kasım 2007’de (veya daha önce) gerçekleşmesi durumunda son Geçerlilik Tarihi 31 Aralık 2015 olacaktır.” hükmü yer almaktadır.

310

Maddenin devamında ise, ilk üretime geçiş tarihinde gecikme olması durumunda bunun anlaşmanın geçerlilik süresine yansıtılacağı ifade edilmektedir. Anlaşma hükümleri incelendiğinde, Ar-Ge aşamasının tamamlanmasını takiben, yaklaşık 8 yıllık bir süre ortak üretim gerçekleştirilmesinin öngörüldüğü anlaşılmaktadır.

Tebliğ’de Ar-Ge sonuçlarının ortak kullanımı durumunda ürünlerin piyasaya sürülmesinden itibaren gerçekleştirilecek ortak üretime 5 yıl süre ile muafiyet tanınırken, bildirim konu anlaşmada, ilk üretime geçişle, ilk aracın piyasaya sunulduğu arasındaki zaman farklılığı da göz önüne alınarak, ürünlerin piyasaya çıkışını takiben 7 ila 8 yıl süre ile bir ortak üretimin planlandığı anlaşılmaktadır. Bu durum, anlaşmada ortak üretim gerçekleştirilmesi planlanan dönemin takribi son iki-üç yıllık bölümünün grup muafiyetinden yararlanamaması anlamına gelmektedir.

320

Esasen bildirim konu anlaşmanın kapsamı açısından değerlendirme yapıldığında ortak üretim için öngörülen süre makul karşılanabilecektir. Anlaşmanın konusunu bir motorlu aracın geliştirilmesi ve üretimi oluşturmaktadır. Motorlu taşıt üretimi önemli düzeyde sabit yatırım gerektirmektedir ve tarafların etkin üretim ölçeğine ulaşabilmesi ve gerçekleştirdikleri sabit yatırım karşılığını alabilmeleri için geliştirdikleri araçları çoğunlukla 7-10 yıl gibi sürelerle üretmeleri gerekebilmektedir. Esasen, 2003/1 sayılı Tebliğ’e mehz teşkil eden 2659/2000 sayılı AB Komisyonu Tüzüğü’ne bakıldığında da, Ar-Ge sonuçlarının kullanıldığı

330

ürünün piyasaya sürülmesinden itibaren gerçekleştirilecek rakipler arası ortak üretime 7 yıl süreyle muafiyet tanındığı görülmektedir. Bu doğrultuda, bildirim konu anlaşmada, geliştirilecek hafif ticari aracın üretimi için öngörülen sürenin makul karşılanabileceği düşünülmektedir.

340 Esasen, anlaşmalarda yer alan ve grup muafiyetinde öngörülen şartları aşan sınırlamalara ilişkin olarak Kanun'un 5. maddesi kapsamında bireysel muafiyet incelemesi yapılması gerekmektedir. Diğer taraftan, anlaşmanın grup muafiyetinden yararlanamayan ve bireysel muafiyet incelemesine tabi tutulması gereken dönemi takriben 2013-2016 yılları arasındaki yaklaşık 3 yıllık bir döneme tekabül etmektedir. Kanun'un 5. maddesinin üçüncü fıkrası, bireysel muafiyetin ancak 5 yıl süre ile verilebileceğini hükme bağlamaktadır. Bu nedenle, bildirim konu anlaşma bakımından yapılacak bir incelemede, 5. maddede öngörülen şartların sağlandığı sonucuna ulaşılsa bile, anlaşmanın grup muafiyetinden yararlandığı dönemden sonraya sarkan zaman dilimine yönelik olarak bugünden bireysel muafiyet tanınması hukuken mümkün bulunmamaktadır.

350 Daha önce de ifade edildiği üzere, gerek anlaşmanın niteliği gerekse, mehz AB Tüzüğü'nde Ar-Ge sonuçlarının kullanılmasına ilişkin olarak tanınan 7 yıllık muafiyet, olası bir bireysel muafiyet incelemesinde bildirim konu anlaşmada öngörülen ortak üretim için öngörülen sürenin makul kabul edilmesi ve anlaşmanın grup muafiyeti sonrasına sarkan dönemi için bireysel muafiyet şartlarını sağlaması olasılığını artırmaktadır. Ancak söz konusu incelemenin şu anda yapılması imkanı bulunmamaktadır.

360 Bu durumda, bildirim konu anlaşma imza tarihinden, anlaşma konusu ürünlerin pazara ilk sunulduğu tarihi takip eden 5 yıl süre boyunca grup muafiyetinden yararlanabilecek, 5 yıllık sürenin bitimi itibarıyla anlaşmanın taraflarca feshedilmemesi durumunda anlaşmanın yürürlükte kalacağı ve ortak üretimin devam edeceği döneme ilişkin olarak, taraflarca ayrıca bireysel muafiyet başvurusunda bulunulması gerekecektir.

I- SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre;

370 1- Fiat Auto S.p.A, Peugeot-Citroen Automobiles SA ve Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş. arasında 31.3.2005 tarihinde akdedilen "Ürün Geliştirme ve İmalat Anlaşması"nın; birbirine rakip konumda bulunan teşebbüsler arasında araştırma geliştirme faaliyetleri ve bunun sonuçlarının ortak kullanımı konularında yatay işbirliğini içerdiği ve işbirliğinin niteliğiyle tarafların pazardaki konumları dikkate alınarak 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında ihlal teşkil ettiğine,

2- Anlaşmanın, 2003/2 sayılı "Araştırma ve Geliştirme Anlaşmalarına İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği" kapsamında bulunduğu,

3- Anlaşmanın, imza tarihinden başlayarak, anlaşma konusu ürünlerin Türkiye Cumhuriyeti sınırları dahilinde pazara ilk olarak sunulduğu tarihi takip eden beş

05-44/628-161

380 yıllık sürenin sonuna kadar devam eden dönemde, 2003/2 sayılı Tebliğ'in sağladığı muafiyetten yararlanabileceğine,

4- Sözü edilen beş yıllık sürenin sona ermesinden sonraki dönemde anlaşmanın taraflarca uygulanmaya devam edilmesi durumunda tekrar muafiyet değerlendirmesi yapılmak üzere Rekabet Kurumu'na başvuruda bulunulmasına,

OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.